

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 maja 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Szewczyk
Sędziowie:	SSA Barbara Górczanowska SSO del. Marek Boniecki (spr.)
Protokolant:	st.sekr.sądowy Katarzyna Wilczura

po rozpoznaniu w dniu 14 maja 2014 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa E. D.

przeciwko (...) Bankowi (...) S.A. Oddział - (...)w W.

o wydanie ruchomości

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 26 listopada 2013 r. sygn. akt I C 769/13

oddala apelację i zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 5 400zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I ACa 317/14

Uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie

z dnia 14 maja 2014 r.

Powódka E. D. domagała się nakazania stronie pozwanej (...) S.A. w W. – Oddział(...)w W. wydania powódce ruchomości w postaci walców:(...)seria (...), rok produkcji(...), (...) (...), rok produkcji (...) (...), masa (...), ewentualnie na wypadek niemożności ich wydania na skutek okoliczności, za które odpowiada pozwana, zasądzenia odszkodowania pieniężnego w kwocie 273 750 zł.

W uzasadnieniu swojego żądania powódka wskazała, że nabyła sporne ruchomości w drodze licytacji komorniczej, zaś strona pozwana bezzasadnie odmawia ich wydania, powołując się na przejęcie ruchomości jako obciążonych uprzednio zastawem rejestrowym na rzecz pozwanego Banku.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa, zarzucając, że powódka nie mogła nabyć własności spornych nieruchomości, albowiem Bank, realizując prawną formę zabezpieczenia umowy zawartej z poprzednim właścicielem ruchomości, tj. uprawnienia z zastawu rejestrowego, dokonał przejęcia własności rzeczy ruchomych objętych pozwem.

Wyrokiem z dnia 26 listopada 2013 r. Sąd Okręgowy w Krakowie nakazał stronie pozwanej wydanie powódce walca (...) (...), walca (...) (...) seria (...), rok produkcji (...), walca (...) (...), rok produkcji (...) (...), masa (...) oraz zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 34 982,08 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy przyjął za bezsporne, że w dniu 27 stycznia 2010 r. między stroną pozwaną a (...) sp. z o.o. w K. została zawarta umowa kredytu w rachunku bieżącym ze zmianami wynikającymi z aneksów z 26 stycznia 2011 r., 11 kwietnia 2011 r. i 19 grudnia 2011 r. Prawną formą zabezpieczenia spłaty wierzytelności wynikającej z ww. kredytu był m.in. zastaw rejestrowy ustanowiony na podstawie umowy z dnia 11 kwietnia 2011 r. oraz wpisu do rejestru zastawów prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, którego przedmiotem były m.in. walec (...) (...), walec (...) (...) seria (...), rok produkcji (...) walec (...) (...), rok produkcji (...) (...), masa (...). W dniu 21 lipca 2012 r. w roku prowadzonego przeciwko (...) sp. z o.o. do sygn. akt KM 4225/12 postępowania egzekucyjnego Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Gdyni J. B. dokonał zajęcia ruchomości należących do dłużnika, w tym tych objętych pozwem w rozpoznawanej sprawie. W dniu 20 sierpnia 2012 r. powódka nabyła w drodze licytacji w postępowaniu egzekucyjnym walec (...) (...), walec (...) (...) seria (...), rok produkcji (...) walec (...) (...), rok produkcji (...) (...), masa (...). Przybicie uprawomocniło się, a powódka zapłaciła całą cenę. W dniu 1 sierpnia 2012 r. strona pozwana przejęła będące przedmiotem zastawu walce, powołując się na przepis art. 22 ust. 1 ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów. Po nabyciu ruchomości powódka przedsięwzięła czynności mające na celu uzyskanie fizycznego władztwa nad walcami i wielokrotnie zwracała się do strony pozwanej o ich wydanie. Pozwany Bank wytoczył przed Sądem Okręgowym w Gdańsku powództwo o zwolnienie spod egzekucji ww. maszyn, które zostało nieprawomocnie oddalone.

Sąd pierwszej instancji, wskazując na przepisy art. 874 zd. 1 k.p.c., art. 879 k.p.c. oraz art. 222 §1 k.c., uznał powództwo windykacyjne za uzasadnione. W ocenie Sądu Okręgowego powódka nabyła sporne maszyny w drodze licytacji publicznej, a po uprawomocnieniu się przybicia i zapłaceniu stałej ceny, stała się ich właścicielką. Z kolei stronie pozwanej nie przysługiwało żadne skuteczne względem powódki uprawnienie do władania rzeczą, a podnoszone przez Bank zarzuty sprowadzały się w istocie do kwestionowania prawidłowości czynności egzekucyjnych komornika oraz bezzasadnego podważania skuteczności zajęcia. Orzekając w przedmiocie kosztów postępowania, Sąd pierwszej instancji uwzględnił koszty zabezpieczenia roszczenia w niniejszej sprawie, ustalone postanowieniem Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Tarnowie i koszty przewiezienia w wykonaniu zabezpieczenia walców do dozorczy – w kwocie 6888 zł.

Powyższy wyrok zaskarżyła w całości apelacją strona pozwana, zarzucając: 1) naruszenie prawa materialnego, w tym art. 21 i nast. ustawy z dnia 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów poprzez przyjęcie, iż oświadczenie zastawnika o przejęciu przedmiotu zastawu nie wywołuje skutku w postaci przeniesienia własności ruchomości, a zapisy Rozdziału 2. Działu I Tytułu II Części III Kodeksu postępowania cywilnego zajmują pozycję uprzywilejowaną w stosunku do ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów; 2) naruszenie przepisów prawa procesowego, w tym art. 805¹ §1 k.p.c., art. 845 §2 k.p.c., art. 847 k.p.c. i art. 854 k.p.c. poprzez pominięcie ich treści jako istotnych dla rozstrzygnięcia, co doprowadziło do błędnego ustalenia stanu faktycznego; 3) naruszenie przepisów prawa procesowego, w tym art. 233 k.p.c. poprzez pominięcie dowodu z akt sprawy prowadzonej przed Sądem Okręgowym w Gdańsku pod sygn. I C 1253/12 na okoliczności wskazane w odpowiedzi na pozew i dalszych pismach procesowych, w tym na okoliczność skutecznie ustanowionych na rzecz pozwanego Banku sądowych zastawów rejestrowych na ruchomościach objętych żądaniem pozwu oraz skutecznego złożenia przez Bank oświadczenia o przejęciu ww. ruchomości na własność, co doprowadziło Sąd do błędnego ustalenia stanu faktycznego.

Z powołaniem się na powyższe zarzuty strona pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa, ewentualnie uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

W uzasadnieniu apelacji skarżący wskazał także na niewykazanie kosztów przewiezienia maszyn w wykonaniu zabezpieczenia – w kwocie 6 888 zł.

Powódka w odpowiedzi na apelację wniosła o jej oddalenie, kwestionując wszystkie zarzuty strony skarżącej oraz domagając się zasądzenia kosztów procesu w obu instancjach.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie zauważyć należy, iż stan faktyczny przyjęty za podstawę wydania rozstrzygnięcia w postępowaniu pierwszoinstancyjnym, podzielony w całej rozciągłości przez Sąd Apelacyjny, nie był w sprawie sporny, zaś zarzuty apelacji skierowane przeciwko ustaleniom faktycznym dotyczyły de facto wyciągniętych z nich przez Sąd pierwszej instancji wniosków.

Nietrafne okazały się zarzuty naruszenia przepisów o charakterze proceduralnym. Po pierwsze, wskazać trzeba, że nieprzeprowadzenie w sprawie dowodu, który strona uznaje za istotny dla rozstrzygnięcia, nie stanowi obrazy art. 233 §1 k.p.c., a jedynie może świadczyć o nieprawidłowym zastosowaniu art. 227 k.p.c. czy art. 217 k.p.c. Po wtóre, przepisy Kodeksu postępowania cywilnego nie znają dowodu z akt sprawy, a jedynie dowód z dokumentu zawartego w aktach sprawy. Po trzecie, strona pozwana w reakcji na postanowienie o oddaleniu wniosku dowodowego nie zgłosiła do protokołu stosownego zastrzeżenia w trybie art. 162 k.p.c. Po czwarte wreszcie, przeprowadzanie dowodu z dokumentów zawartych w aktach sprawy I C 1253/12 Sądu Okręgowego w Gdańsku w postaci umów zawartych między spółką (...) a stroną pozwaną było w sprawie zbędne, a to wobec bezsporności okoliczności ustanowienia na spornych ruchomościach zastawów rejestrowych.

Nieskuteczne okazać się również musiały zarzuty dotyczące nieprawidłowego zdaniem strony skarżącej procedowania komornika przy egzekucji z zajętych ruchomości. Nawet gdyby bowiem okazało się, że komornik, czego strona pozwana nie wykazała w żaden sposób, uchybił przepisom art. 805¹ §1 k.p.c., art. 845 §2 k.p.c., art. 847 k.p.c. i art. 854 k.p.c., nie miałyby to żadnego znaczenia dla skuteczności nabycia własności ruchomości przez powódkę. Przepis art. 874 k.p.c. nie pozostawia żadnych wątpliwości, że wyłącznymi warunkami nabycia własności rzeczy ruchomej w czasie licytacji komorniczej jest uprawomocnienie się przybicia oraz zapłacenie całości ceny nabycia. W rozpoznawanej sprawie oba te warunki zostały spełnione. Co więcej, zgodnie z art. 879 k.p.c. przeciwko nabywcy nie można podnosić zarzutów co do ważności nabycia.

Sąd Okręgowy nie naruszył także przepisów prawa materialnego, a w szczególności art. 21 i nast. ustawy z dnia 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów (t. jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 67, poz. 569 ze zm., dalej: Ustawa). W sprawie poza sporem pozostawało, że objęte pozwem ruchomości zajęte zostały przez komornika w dniu 21 lipca 2012 r., co potwierdzają zresztą przedstawione przez powódkę protokoły zajęcia (k. 9-12). Z tą chwilą zastawnik utracił zgodnie z art. 21a Ustawy prawo do podejmowania skutecznych czynności mających na celu zaspokojenie na podstawie przepisów art. 22-27 Ustawy. Wykonanie zatem przez stronę pozwaną w dniu 1 sierpnia 2012 r. przysługującego mu na mocy umowy z (...) sp. z o.o. oraz art. 22 ust. 1 Ustawy prawa przejścia własności spornych ruchomości było nieskuteczne (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 marca 2010 r., I CSK 369/09, LEX nr 578103). Nie można zgodzić się ze stroną pozwaną co do tego, że zajęcie ruchomości w rozpoznawanej sprawie nie było skuteczne. Komornik zajął ruchomości dłużnika, przy czym nie wykazano, aby naruszył przy tym art. 845 §2 k.p.c. Ruchomości wpisane zostały zgodnie z art. 847 §1 k.p.c. do protokołu zajęcia. Fakt, że zostały one później wydane stronie pozwanej, nie miał znaczenia dla skuteczności zajęcia. Podobnie ocenić należałoby ewentualne niedopełnienie przez komornika obowiązku oznaczenia zajmowanej nieruchomości, stosownie do art. 854 k.p.c. Nawet niezawiadomienie zastawnika o dokonanej zajęciu w trybie art. 805¹ k.p.c. nie pozbawiłoby zajęcia skuteczności, albowiem przepis ten dotyczy czynności względem zajęcia następczych.

W świetle powyższych wywodów trudno mówić o przyznaniu priorytetu przepisom Kodeksu cywilnego względem regulacji zawartych w ustawie z dnia 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów, skoro sama Ustawa w art. 21a wyłącza możliwość skutecznego przejęcia na własność zastawnika zajętej uprzednio w postępowaniu egzekucyjnym ruchomości.

Prawidłowe było także w świetle art. 745 §1 k.p.c. uwzględnienie w kosztach procesu obciążających stronę pozwaną jako przegrywającą, kosztów postępowania zabezpieczającego. Wbrew twierdzeniom apelacji poniesienie przez powódkę kosztów transportu zostało wykazane fakturami VAT z 12, 14 i 16 sierpnia 2013 r. (k. 100-102).

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, Sąd Apelacyjny oddalił apelację strony pozwanej na podstawie art. 385 k.p.c. jako bezzasadną.

Za podstawę rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego, które po stronie powodowej ograniczyły się do wynagrodzenia radcy prawnego orzeczono na podst. art. 98 §1 k.p.c. w zw. z art. 391 §1 k.p.c. oraz §6 pkt 7 i §12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t. jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 490).